

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/72/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Дархан-Уул аймаг

2024 он

Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр

Утас:70373089, 99023682

Цахим хаяг:munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Батсүрэн

Утас:99023682

Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Батцэцэг

Утас:99377479

Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Пийк-Ом Аудит ХХК

Захирал: Б.Жаргалсайхан

Утас:99862066

Цахим хаяг:peakomaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	12
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчинд, дотоод орчин	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	13
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл	15
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	17
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	17
5.1 Төлбөрийн акт	17
5.2 Албан шаардлага	17
5.3 Зөвлөмж	17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ХОНГОР
СУМЫН 16 ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Т.ОЮУНЧИМЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны нийт төсвийн зарцуулалт тус байгууллагын тайлант онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөсөн төсвийн гүйцэтгэл 82.8 хувийн биелэлттэй байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн 240, 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоож, Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргын 2023 оны 11 дүгээр сарын 21-ны өдрийн А/109 тоот тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр 5 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэг нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 13 зорилтын хүрээнд 74 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 96.7 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	98,001,816.71	178,549,879.20
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	24,103,196.71	98,674,379.20
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	24,103,196.71	98,674,379.20
31210	Төгрөг	24,103,196.71	98,674,379.20
31211	Төрийн сангийн харилцах	24,103,196.71	98,664,379.20
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	-	10,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	73,898,620.00	79,875,500.00
35400	Хангамжийн материал	73,898,620.00	79,875,500.00
35410	Бичиг хэргийн материал	165,000.00	-
35420	Аж ахуйн материал	20,213,800.00	18,552,000.00
35460	Хүнсний материал	6,540,970.00	10,689,650.00
35470	Бусад хангамжийн материал	46,978,850.00	50,633,850.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,718,091,644.56	1,682,185,886.48
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,718,091,644.56	1,682,185,886.48
39200	Биет хөрөнгө	1,704,861,644.56	1,668,955,886.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,714,932,274.00	1,714,932,274.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(96,953,654.64)	(146,552,818.20)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	39,131,466.00	42,331,466.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,000,161.04)	(19,607,576.48)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	73,307,761.05	74,965,661.05
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,736,218.73)	(30,250,196.39)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	14,214,165.00	37,414,165.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,033,987.08)	(4,277,088.50)
39301	Програм хангамж	1,124,300.00	1,124,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,124,300.00)	(1,124,300.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	13,230,000.00	13,230,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,816,093,461.27	1,860,735,765.68
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,816,093,461.27	1,860,735,765.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,816,093,461.27	1,860,735,765.68
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	180,498,517.49	180,498,517.49
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	180,498,517.49	180,498,517.49
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,356,497,940.43	1,401,140,244.84
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(459,595,520.84)	1,356,497,940.43
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,816,093,461.27	44,642,304.41
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	279,097,003.35	279,097,003.35
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,816,093,461.27	1,860,735,765.68

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,427,375,938.11	801,092,800.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,845,356,438.11	32,998,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,845,356,438.11	32,998,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,700,000.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,700,000.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,775,297,750.11	26,468,200.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	67,358,688.00	6,530,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	582,019,500.00	768,094,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	447,776,600.00	646,606,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	447,776,600.00	646,606,600.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	134,242,900.00	121,488,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	134,242,900.00	121,488,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	611,282,476.84	756,450,495.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	611,282,476.84	756,450,495.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	575,230,563.84	714,903,670.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,578,041.00	420,893,106.14
210101	Үндсэн цалин	241,238,545.00	313,727,769.14
210102	Нэмэгдэл	59,080,256.00	94,920,962.00
210104	Урамшуулал	18,191,617.00	12,244,375.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	12,067,623.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,153,310.24	55,883,032.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,207,294.62	39,064,405.02
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,436,152.36	4,585,045.53
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,671,641.86	3,430,249.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	621,656.10	777,276.64
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,216,565.30	8,026,055.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,614,935.00	72,494,775.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,605,292.00	9,702,741.17
210302	Түлш, халаалт	41,337,590.00	44,298,166.00
210303	Цэвэр, бохир ус	13,672,053.00	18,493,868.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,747,418.00	8,191,800.00
210401	Бичиг хэрэг	103,500.00	0.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	9,643,918.00	8,191,800.00
2105	Нормативт зардал	49,114,360.00	58,527,920.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	475,450.00
210502	Хоол, хүнс	49,114,360.00	58,052,470.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	4,939,100.00
210604	Урсгал засвар	0.00	4,939,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	486,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	486,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	731,098.05	2,167,579.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	907,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	731,098.05	1,260,379.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,291,401.55	91,320,358.08
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,899,291.00	27,230,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,260,000.00	126,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	67,132,110.55	63,963,658.08
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,051,913.00	41,546,824.83
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	4,608,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	4,608,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	36,051,913.00	36,938,124.83
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,051,913.00	36,938,124.83
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,816,093,461.27	44,642,304.41
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,816,093,461.27	44,642,304.41

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	582,019,500.00	768,094,600.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	582,019,500.00	768,094,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	447,776,600.00	646,606,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	447,776,600.00	646,606,600.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	134,242,900.00	121,488,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	134,242,900.00	121,488,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	550,690,298.29	691,933,717.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	550,690,298.29	691,933,717.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	514,638,385.29	650,386,892.68

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,578,041.00	420,893,106.14
210101	Үндсэн цалин	241,238,545.00	313,727,769.14
210102	Нэмэгдэл	59,080,256.00	94,920,962.00
210104	Урамшуулал	18,191,617.00	12,244,375.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	12,067,623.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,153,310.24	55,883,032.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,207,294.62	39,064,406.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,436,152.36	4,585,045.53
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,671,641.86	3,430,249.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	621,656.10	777,274.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,216,565.30	8,026,055.90
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,614,935.00	72,494,775.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,605,292.00	9,702,741.17
210302	Түлш, халаалт	41,337,590.00	44,298,166.00
210303	Цэвэр, бохир ус	13,672,053.00	18,493,868.00
2105	Нормативт зардал	53,651,210.00	62,201,150.00
210502	Хоол, хүнс	53,651,210.00	62,201,150.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,920,600.00	12,055,100.00
210604	Урсгал засвар	6,920,600.00	12,055,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	794,364.05	1,260,379.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	794,364.05	1,260,379.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,925,925.00	25,599,350.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,175,925.00	21,345,250.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,750,000.00	4,254,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,051,913.00	41,546,824.83
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	4,608,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	4,608,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	36,051,913.00	36,938,124.83
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	36,051,913.00	36,938,124.83
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	31,329,201.71	76,160,882.49

V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	7,226,005.00	1,589,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,226,005.00	1,589,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,226,005.00	1,589,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,226,005.00	1,589,700.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(7,226,005.00)	(1,589,700.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	24,103,196.71	74,571,182.49
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	24,103,196.71
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	24,103,196.71	98,674,379.20

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	180,498,517.49	279,097,003.35	1,362,807,417.27	1,362,807,417.27
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	180,498,517.49	279,097,003.35	1,362,807,417.27	1,362,807,417.27
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(6,306,476.84)	(6,306,476.84)
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	180,498,517.49	279,097,003.35	1,356,497,940.43	1,816,093,461.27
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	180,498,517.49	279,097,003.35	1,356,497,940.43	1,816,093,461.27
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	180,498,517.49	279,097,003.35	1,356,497,940.43	1,816,093,461.27
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	44,642,304.41	44,642,304.41
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	180,498,517.49	279,097,003.35	1,401,140,244.84	1,860,735,765.68

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	792,987,000.00	656,585,292.68	(136,401,707.32)	82.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	792,987,000.00	656,585,292.68	(136,401,707.32)	82.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	788,378,300.00	651,976,592.68	(136,401,707.32)	82.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	505,112,900.00	420,893,106.14	(84,219,793.86)	83.3
210101	Үндсэн цалин	349,184,100.00	313,727,769.14	(35,456,330.86)	89.8
210102	Нэмэгдэл	142,812,300.00	94,920,962.00	(47,891,338.00)	66.5
210104	Урамшуулал	13,116,500.00	12,244,375.00	(872,125.00)	93.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,935,000.00	55,883,032.37	(5,051,967.63)	91.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,435,500.00	39,064,406.92	(2,371,093.08)	94.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,875,000.00	4,585,045.53	(289,954.47)	94.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,900,100.00	3,430,249.28	(469,850.72)	88.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	975,000.00	777,274.74	(197,725.26)	79.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,749,400.00	8,026,055.90	(1,723,344.10)	82.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	109,188,000.00	72,494,775.17	(36,693,224.83)	66.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,000,000.00	9,702,741.17	(1,297,258.83)	88.2
210302	Түлш, халаалт	80,688,000.00	44,298,166.00	(36,389,834.00)	54.9
210303	Цэвэр, бохир ус	17,500,000.00	18,493,868.00	993,868.00	105.7
2105	Нормативт зардал	71,847,700.00	62,201,150.00	(9,646,550.00)	86.6
210502	Хоол, хүнс	71,847,700.00	62,201,150.00	(9,646,550.00)	86.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,300,000.00	12,055,100.00	(244,900.00)	98.0
210604	Урсгал засвар	12,300,000.00	12,055,100.00	(244,900.00)	98.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,418,100.00	1,260,379.00	(157,721.00)	88.9
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,418,100.00	1,260,379.00	(157,721.00)	88.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,576,600.00	27,189,050.00	(387,550.00)	98.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,322,400.00	22,934,950.00	(387,450.00)	98.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,254,200.00	4,254,100.00	(100.00)	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,608,700.00	4,608,700.00	0.00	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,608,700.00	4,608,700.00	0.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,608,700.00	4,608,700.00	0.00	100.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	792,987,000.00	731,156,475.17	(61,830,524.83)	92.2
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	646,606,600.00	646,606,600.00	0.00	100.0
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	646,606,600.00	646,606,600.00	0.00	100.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	121,488,000.00	84,549,875.17	(36,938,124.83)	69.6
320001	Орон нутгийн төсвөөс	121,488,000.00	84,549,875.17	(36,938,124.83)	69.6
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	24,892,400.00	0	(24,892,400.00)	0.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	24,892,400.00	0	(24,892,400.00)	0.0

4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	24,103,196.71	24,103,196.71	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	98,674,379.20	98,674,379.20	0.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.00	0	0.00	0.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	29	29	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	17	16	(1.00)	94.1
620003	Үйлчлэх ажилтан	11	11	0.00	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	0	0	0.00	0.0
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	158	126	(32.00)	79.7
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	158	126	(32.00)	79.7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй байна.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэг нь “Боловсролын шинэ хуулийг өөрийн байгууллагын онцлогт нийцүүлэн хэрэгжүүлж, цэцэрлэгийн бодлого, төлөвлөлт, сургалтын үйл ажиллагааг оновчтой зохион байгуулж, сургалтын чанар, үр дүнг дээшлүүлж, гүйцэтгэлийн үнэлгээг ахиулж, хүүхдэд ээлтэй зан чанар, харилцааны зэрэг хандлагыг эрхэмлэн суралцагч байгууллага болох” гэсэн эрхэм зорилгын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тусгасан байна. Үүнд: Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 2-5 насны хүүхдэд сургуулийн өмнөх боловсрол олгох үйл ажиллагааг зохион байгуулах

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчинд, дотоод орчин

Тус цэцэрлэг нь Боловсролын ерөнхий хууль, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль болон бусад эрхийн актыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон. Үүнд:

- Монгол Улсын 2023 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, тухайн оны санхүүжилтийг баталсан.
- Засгийн газрын 2022 оны 488 дугаар тогтоол “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”
- Засгийн газрын 2022 оны 491 дүгээр тогтоол “Төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журамд өөрчлөлт оруулах тухай”
- Засгийн газрын 2023 оны 240 дүгээр тогтоол “Төрийн үйлчилгээний албан тушаалын зэрэглэл, албан тушаалын жагсаалтыг шинэчлэн тогтоох тухай”
- Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоол “Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”

Мөн Боловсролын ерөнхий хууль, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль зэрэг үйл ажиллагаа,

санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналт, үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчийн зүгээс дотоод аудитын хяналт, шалгалт хийгдээгүй, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус цэцэрлэгийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2020 онд баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж өөрийн байгууллагын онцлог нөхцөлд тулгуурлан хууль эрх зүйн орчин болон, үйл ажиллагааныхаа хүрээнд нэмэлт өөрчлөлтүүдийг тушаал гарган хавсаргасан байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн цалин хөлсний бодлогод МУ-ын ЗГ-ын тогтоолын дагуу өөрчлөлт орсон.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноо 44,642.3 мянган төгрөгөөр буюу 2.45 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	24,103.2	98,674.4	74,571.2
Бараа материал	73,898.6	79,875.5	5,976.9
Үндсэн хөрөнгө	1,718,091.6	1,682,185.8	(35,905.8)
Нийт хөрөнгө	1,816,093.4	1,860,735.7	44,642.3
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,816,093.4	1,860,735.7	44,642.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,816,093.4	1,860,735.7	44,642.3

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл нь 98,674.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 74.571.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тухайн байгууллагын цалингийн сангаас 89,271.8 мянга, хүүхдийн хоол хүнсний зардлаас 9,646.5 мянга, эд хогшлын зардлаас 244,9 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 157,7 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 387.6 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэж, Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал”-ын 8.7-д

“Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ” гэж заасны дагуу төрийн сангийн харилцах дансанд үлдэгдлээр тайлагнасан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 79,875.5 мянган төгрөг болж 5,976.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 89,740.9 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, хандиваар ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар “Гэр цэцэрлэг” төслийн хүрээнд 3,450.0 мянган төгрөгийн монгол гэрийн хөшиг, өрх бүслүүр, шалны халаалтын удирдлага, Гүнж амралтын газраас 3,080.0 мянган төгрөгийн 45 ширхэг модон тоглоом, нийт 6,530.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгэж, үндсэн хөрөнгийн шинж агуулсан 68.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг үндсэн хөрөнгийн данс руу шилжүүлж, ашиглах боломжгүй 8,191.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг акталж, 82,034.0 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс 35,905.8 мянган төгрөгөөр буурахад хуримтлагдсан элэгдлийн өсөлт голлон нөлөөлжээ. Тодруулбал тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 1,589.7 мянган төгрөгийн сандал худалдан авч бараа материалын данснаас 68,2 мянган төгрөгийн хөрөнгө шилжүүлэн бүртгэж, хандиваар Гүнж амралтын газраас 3,200.0 мянган төгрөгийн нөүтбүүк хүлээн авч, ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар “Гэр цэцэрлэг” төслийн хүрээнд 7,750.0 мянган төгрөгийн хувилбарт сургалтын гэр, 7,800.0 мянган төгрөгийн шалны халаалтын систем, 7,650.0 мянган төгрөгийн 9 ширхэг бүргэд хаалга, нийт 26,400.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг Дархан сумын ИТХ-н 2023 оны 12 дугаар сарын 14-ны өдрийн 43 тоот тогтоолыг үндэслэн эрхлэгчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны А/67 тоот тушаалаар үнэ төлбөргүй орлогоор хүлээн авч үндсэн хөрөнгөнд бүртгэн, тайлант онд нийт 63,963.5 мянган төгрөгийн элэгдэл тооцож, зардлаар хүлээн зөвшөөрсөн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,860,735.7 мянган төгрөг болж 44,642.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус цэцэрлэгийн 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 580,223.9 мянга, орон нутгийн төсвөөс 160,716.3 мянга, нийт зарлагыг 740,940.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлснийг улсын төсвийн санхүүжилтийг 70,000.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 550,223.9 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвийг 17,700.0 мянган төгрөгөөр хасаж 143,016.3 мянган төгрөг, нийт 693,240.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Тайлант оны батлагдсан улсын төсвийг 671,499.0 мянган төгрөг болгон нэмэгдүүлж, орон нутгийн төсвийг 121,488.0 болгон бууруулж тодотгол хийсэн байна. Тодруулбал Засгийн газрын тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин нэмэгдсэнээр цалингийн зардлыг 99,364.4 мянга, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 10,216.5 мянга, гүйцэтгэлд үндэслэн хоолны зардлыг 1,894.2 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 2,953.6 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлсэн, тогтмол зардлыг 21,528.3 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 646,606.6 мянга, урьд оны үлдэгдлээс 24,892.4 мянга, орон нутгийн төсвөөс 121,488.0 мянга, нийт 792,987.0 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 646,606.6 мянга, урьд оны үлдэгдлээс 24,892.4 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 121,488.0 мянга, нийт 792,987.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, зарлагын гүйцэтгэл 656,585.3 мянган төгрөг буюу 82.8 хувьтай зарцуулж, зарцуулаагүй үлдсэн 136,341.7 мянган төгрөгөөс 36,938.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлж, цалингийн зардлаас 84,219.8 мянга, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлаас 5,052.0 мянга, хоол хүнсний зардлаас 9,646.6 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 157,7 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 387.5 мянга, нийт 98,674.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй тайлагнасан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
А	71801-Сургуулийн өмнөх боловсрол	792,987.0	656,585.3	(136,401.7)	82.8
1	81605-Эрүүл мэндийг дэмжих сан	2,149.1	1,780.4	(368.7)	82.8
2	81807-Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	71,847.7	62,201.1	(9,646.6)	86.6
3	81816- Зөв монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	4,387.2	4,385.0	(2.2)	
4	81823-Боловсролын байгууллагын багш ажилчидын мэргэжил дээшлүүлэх	2,127.1	2,121.0	(6.1)	100
5	81832- Нүүдлийн бүлэгт хамруулах	10,743.8	10,743.8	0.0	100
6	81333- Явуулын багшийн үйлчилгээ	1,938.0	1,938.0	0.0	100
7	81834-Боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	455,231.2	365,791.2	(89,440.0)	80.4
8	81835-Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	135,756.7	135,756.7	0.0	100.0
9	80111-Төрийн өмчийн байгууллагын тогтмол зардал	121,488.0	84,549.9	(36,938.1)	69.6

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд орлого, зарлагын гүйлгээ байхгүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй.

Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл:

2023 оны худалдан авах ажиллагааг урсгал төсвийн хүрээнд хуулийн дагуу хугацаанд нь tender.gov.mn, shilendans.gov.mn сайтуудаар байршуулан нийтэлж, тайланг цахим болон цаасаар хүргүүлж ажилласан байна. tender.gov.mn сайтад хүүхдийн хоол хүнсний нээлттэй тендер шалгаруулалтыг тайлагнаж ажилласан байна. Хүүхдийн хоол хүнс худалдан авах нээлттэй тендер шалгаруулалтыг тайлант онд 2 удаа зарласан боловч тендер харилцагч орж ирээгүй учир ТБОНӨХБАУХА тухай хуулийн 30.4.3-т заасны дагуу гэрээт байгууллагуудтай хамтран ажиллах, шууд худалдан авах гэрээг хийж ажилласан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс 2023 оны 2 дугаар сарын 25-ны өдрийн хооронд Пийк Ом Аудит ХХК-ын аудитор А.Батболд гүйцэтгэж, захирал Б.Жаргалсайхан хянан удирдаж, чанарын хяналтыг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын ахлах аудитор С.Батцэцэг, аудитын менежер У.Батсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 16 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Пийк-Ом Аудит ХХК-д 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 3 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнгийн тайлан дахь нийт зардал 611,282.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 12,225.6 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайлант хугацаанд төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн 6.4.5-д заасан цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого зарлагын 37,935.3 мянган төгрөгийн 7 гүйлгээ, 6.4.8-д заасан бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрээс 17,289.1 мянган төгрөгийн 17 шийдвэр тус тус мэдээлээгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар нийт 153,3 мянган төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 1 төлбөрийн акт тогтоож, 1 албан шаардлага хүргүүлж, 2 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Хүснэгт 3 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	85,1	1	85,1	100
Албан шаардлага	1	0,00	1	0,00	100
Зөвлөмж	2	68,2	2	68,2	100
Нийт дүн	4	153,3	4	153,3	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 3,754.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 146.4 мянган төгрөгийн 2 алдааг илрүүлж аудитын явцад залруулж, 3,607.2 мянган төгрөгийн цаашид давтан гаргахгүй байх 2 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Аудитын явцад дараах алдаануудыг залруулсан. Үүнд:

- Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн өмнөх оны зэрэгцүүлсэн үр дүнг 78.2 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн,
- Санхүүгийн тайлангийн орлого үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 68.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дутуу илэрхийлсэн зэрэг нийт 146.4 мянган төгрөгийн алдаатай тайлагнасныг УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2.1.4 “Санхүүгийн бүртгэл, тайлан нь бодит баримт, тоо мэдээнд үндэслэсэн байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу залруулав.

5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Нярав П.Уранчимэгт БШУЯ-ны 2/3151 тоот албан бичгийг үндэслэн эрхлэгчийн 2023 оны 08 сарын 01-ны өдрийн А/45 тоот тушаалаар 1,736.0 мянган төгрөгийн балансын урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх “Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралт 4.6. “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийн улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 25 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно. Улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн тооцох урамшууллын хэмжээг энэ журмын 4.5-д заасан аргачлалд тусгана” гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн ба “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. Бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Бараа материалын тайлан, орлого зарлагын гүйлгээг түүвэрлэн шалгахад үндсэн хөрөнгийн шинж агуулсан 3 нэр төрлийн 5 ширхэг 1,560.0 мянган төгрөгийн сандал, сэтгүүлийн ширээг бүртгэсэн, үндсэн хөрөнгийн тайланг түүвэрлэсэн шалгахад 311.7 мянган төгрөгийн мод бут сөөгт элэгдэл тооцсон, ашиглах жил оруулаагүйгээс элэгдэл тооцоогүй 1 ширхэг хөрөнгө байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.9. “аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага болон санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдийг цаг хугацаанд нь үнэн, зөв мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 06 дугаар сарын 18-ны өдрийн 271 тоот тогтоолын 2.2-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй боловч үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулаагүй, элэгдэл байгуулах тохиромжгүй үндсэн хөрөнгийг эргэлтийн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх, эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй хөрөнгийг шинж агуулсан хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх асуудлыг судлан, тухайн бүр зөвшөөрөл олгож байх ” заалт, Сангийн сайдын 2006 оны 386 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт 4.29 “Үндсэн хөрөнгийн хүлээн зөвшөөрөлт, тэдгээрийн дансны үнэ, элэгдэл шимтгэлийн хэмжээг тодорхойлох, дахин үнэлгээ зэрэг нягтлан бодох бүртгэлийг УСНББОУС 17 “Үндсэн хөрөнгө”-ыг дагаж мөрдөнө.” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн ба “Үнэн зөв” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Бараа материалын дансанд бүртгэлтэй эргэлтийн хөрөнгийн шинж агуулсан хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх, элэгдлийн тооцооллыг давтан шалгах, үндсэн хөрөнгийн ашиглах жилийг холбогдох журам, зааврын дагуу нөхөж оруулах зөвлөмж өгөх.

3. Биет бус хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Байгууллагын үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй газрыг ГХБХБГ-аас авсан лавлагаатай тулган шалгахад 2,917.0 м.кв талбай бүхий 2 эзэмшлийн газрыг салгаж бүртгэлд тусгаагүй байгаа нь Газрын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.2, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-т заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Газрын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.3-т заасны дагуу санхүүгийн тайланд тусгаагүй 1 газрыг үнэлж, биет бус хөрөнгөөр бүртгэх саналыг холбогдох байгууллагад хүргүүлж шийдвэрлүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 -д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд дутуу илэрхийлсэн	1	68.2	1	68.2			1	68.2				
Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн өмнөх оны зэрэгцүүлсэн үр зөрүүтэй илэрхийлсэн,	1	78.2			1	78.2	1	78.2				
Дүн	2	146.4	1	68.2	1	78.2	2	146.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон	1	1,736.0					1	1,736.0				
Бараа материалын дансанд үндсэн хөрөнгийн шинж агуулсан хөрөнгө бүртгэсэн	2	1,871.7					2	1,871.7				
Газрын талбайн хэмжээг салгаж бүртгэлд тусгах	1	0.00					1	0.00				
3	3,607.7						3	3,607.7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн 6.4.5-д заасан цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого зарлагын 37,935.3 мянган төгрөгийн 18 гүйлгээ, 6.4.8-д заасан бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрээс 17,289.1 мянган төгрөгийн 17 шийдвэр тус тус мэдээлээгүй байна.	1	55,224.4					1	55,224.4
Дүн	1	55,224.4					1	55,224.4
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	55,224.4					1	55,224.4